

ETICKÉ ZÁSADY VĚDECKÉ PRÁCE: JAK SE VYHNOUT PLAGIÁTORSTVÍ

Seminarizující:

JUDr. Karin Brzobohatá, Ph.D.

Struktura výuky:

1. **Definiční problémy. Praktický význam problému při plnění studijních povinností.**
2. **Právní úprava (resp. další závazná pravidla chování), vztahující se k předmětnému tématu. Studium na vysoké škole a odpovědnost za porušení etiky studijní (vědecké) práce.**
3. **Praktický význam předmětného tématu v právní praxi.**

1. Definiční problémy. Praktický význam problému při plnění studijních povinností.

Co je tzv. „**plagiát**“? Akademický slovník cizích slov/1 definuje pojem „plagiát“ jako „*nedovolené napodobení, přejímání uměleckého n. vědeckého díla bez udání vzoru n. autora, dílo takto vzniklé*“.

Otázka k samostatnému zamyšlení: Definijte rozdíl mezi vědeckým a uměleckým dílem.

Co je tzv. „**parafráze**“ v textu? Pojem „parafráze“ vysvětluje Akademický slovník cizích slov jako: „*volné zpracování cizí předlohy tématu, myšlenky ap.; vyjádření stejného děje, myšlenky n. motivu jiným způsobem*“./2

Otázka k samostatnému zamyšlení: Jak se liší parafráze od plagiátu?

2. Právní úprava (resp. další závazná pravidla chování), vztahující se k předmětnému tématu. Studium na vysoké škole a odpovědnost za porušení etiky studijní (vědecké) práce.

Autorský zákon

Úkol: Prostudujte si strukturu platného autorského zákona (především část první, hlavu I. a II). Označte v platném autorském zákoně (zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (dále jen „autorský zákon“/3) základní okruhy problematiky. O kterých částech této zákonné úpravy se v praxi nejčastěji diskutuje?

Úkol: Co jsou to dle autorského zákona tzv. „volná užití“? Vysvětlete.

Trestní zákoník

Samostatný úkol: Které skutkové podstaty Trestního zákoníku, zákona číslo 40/2009 Sb., se vztahují k předmětnému tématu?/4

Studium na vysoké škole a odpovědnost za porušení etiky studijní (vědecké) práce

V průběhu vysokoškolského studia je třeba mimo jiné zabránit zneužívání autorských práv studenty (zneužívání by nejčastěji vedlo k neoprávněnému získání kladného studijního hodnocení). V této souvislosti se seznamte s následujícími směrnici děkana Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně:

a) Směrnice děkana č. 7/2012, o studiu v bakalářských a magisterských studijních programech (Poznámka: Prostudujte si zejména článek 12 jmenované směrnice). /5

Úkol: Vlastními slovy interpretujte obsah výše uvedeného článku 12 předmětné směrnice. Čím je motivována příslušná úprava?

b) Směrnice děkana č. 4/2013, o citacích dokumentů užívaných v pracích podávaných na Právnické fakultě Masarykovy univerzity./6

Úkol: Co vše tvoří logickou strukturu předmětné směrnice?

Disciplinární řády na vysokých školách (příklad: Vnitřní předpis č. 8 Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Disciplinární řád)

Případná odpovědnost se odvozuje od zákona o vysokých školách (Zákon číslo 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)/7
Seznamte se s následujícím předpisem:

-Vnitřní předpis č. 8 Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Disciplinární řád. (Poznámka: Prostudujte si především článek 2 předmětného předpisu.)/8

Úkol: Jak definuje předmětný výše uvedený Disciplinární řád „disciplinární přestupek“?

Vysoké školy v posledních letech o problému plagiátorství dobře informují (viz například: Co je plagiátorství [online]. Ústřední knihovna Vysokého učení technického v Praze. [citováno 19.10.2014]. Dostupné z: <http://knihovna.cvut.cz/studium/jak-psat-vskp/doporuceni/plagiatorstvi/co-je-plagiatorstvi.html>)/9

Úkol: Samostatně definujte tzv. „self-plagiátorství“./10

Jak se plagiátorství vyvarovat? Například:

-na institucionální úrovni: používat ve školství metody výuky vedoucí k samostatnosti studentů

-na individuální úrovni: větší zaměření každého ze studentů na specifické a konkrétní problémy. Dobrá orientace v konkrétním problému vede k většímu sebevědomí, které je jednou z podmínek samostatné tvůrčí práce.

3. Praktický význam předmětného tématu v právní praxi

Úkol: Seznamte se (fakultativně) s následujícím soudním rozhodnutím: rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. listopadu 2012, sp. zn. 30 Cdo 725/2012 a předmětné rozhodnutí porovnejte s dotčenými paragrafy „autorského zákona“./11

Poznámky:

1. Kolektiv autorů pod vedením Petráčkové, V. a Krause, J.: Akademický slovník cizích slov. Praha: Academia Praha, 1995, s. 593
2. Kolektiv autorů pod vedením Petráčkové, V. a Krause, J.: Akademický slovník cizích slov. Praha: Academia Praha, 1995, s. 565
3. Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů
4. Trestní zákoník, zákon číslo 40/2009 Sb.
5. Směrnice děkana Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně č. 7/2012, o studiu v bakalářských a magisterských studijních programech
6. Směrnice děkana Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně č. 4/2013, o citacích dokumentů užívaných v pracích podávaných na Právnické fakultě Masarykovy univerzity
7. Zákon číslo 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (Zákon o vysokých školách)

8. Vnitřní předpis č. 8 Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Disciplinární řád
9. Co je plagiátorství [online]. Ústřední knihovna Vysokého učení technického v Praze. [citováno 19.10.2014]. Dostupné z: <http://knihovna.cvut.cz/studium/jak-psat-vskp/doporuceni/plagiatorstvi/co-je-plagiatorstvi.html>
10. Blíže například tamtéž (viz poznámka č. 9)
11. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. listopadu 2012, sp. zn. 30 Cdo 725/2012. Rozsudek Nejvyššího soudu [online]. Nejvyšší soud České republiky. [citováno 19.10.2014]. Dostupné: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/6D11768426697A31C1257AE5003B58CB?openDocument&Highlight=0,

Použitá literatura:

Šanderová, J.: Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách. Několik zásad pro začátečníky. Spolupracovala Alena Miltová. Praha: Sociologické nakladatelství. Slon, 2007. 209 stran. ISBN 978-80-86429-40-3

Kolektiv autorů pod vedením Petráčkové, V. a Krause, J.: Akademický slovník cizích slov. II.díl. Praha: Academia Praha, 1995. ISBN 80-200-0497-1 (soubor)

Další zdroje:

Trestní zákoník, zákon číslo 40/2009 Sb.

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů

Zákon číslo 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (Zákon o vysokých školách)

Směrnice děkana PrF MU v Brně a vnitřní směrnice PrF MU v Brně

Směrnice děkana č. 7/2012, o studiu v bakalářských a magisterských studijních programech
Směrnice děkana č. 4/2013, o citacích dokumentů užívaných v pracích podávaných na Právnické fakultě Masarykovy univerzity.

Vnitřní předpis č. 8 Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Disciplinární řád
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. listopadu 2012, sp. zn. 30 Cdo 725/2012

Další zdroje viz seznam literatury, uvedený v seminární výuce.

Úkoly zde uvedené jsou fakultativní a jsou určeny k samostatnému procvičení seminarizované látky a ke shrnutí jejích základních bodů. **Pro vypracování úkolu k seminarizovanému tématu věnujte zároveň pozornost dalším vloženým prezentacím k tématu „Plagiátorství“ (viz Studijní materiály k předmětu Akademické psaní).**